- Общая оценка результативности работы группой сотрудников, инспектирующих органов.

2 шаг: *Оформление результата*

- Изучение продуктивных видов деятельности;
- наблюдение за ребенком в ситуации вне занятия;
- анкетирование родителей с целью определения уровня притязаний и педагогической компетенции родителей;
- рейтинговый опросник для педагогов.

Аналитический компонент

1 шаг: *Осмысление действий*

- Определение факторов, обуславливающих достигнутые результаты (владение научно-теоретическими основами профессии, целостное видение коррекционно-образовательных процессов и тенденций и др.)
- Возможные резервы для реализации планов.
- Осознание творческого потенциала педагога.

2 шаг: *Ресурсное обеспечение*

- Алгоритм анализа деятельности педагога
- владение навыками рефлексии

3 шаг: *Оформление результата*

- Матричная модель анализа коррекционно-развивающего процесса

Каждый структурный элемент предлагаемого модуля предусматривает использование определенного комплекса специфических методов и приемов, дает информацию для мониторинга педагогической деятельности в образовательном пространстве. Внедрение модуля управленческой деятельности позволило педагогическому коллективу создать адаптивную среду и обеспечило успешность детей с ограниченными возможностями в конкурсном поступлении в учреждения гимназического профиля, наряду с нормально видящими детьми.

Айтбенова А.А., оқытушы
Қостанай мемлекеттік педагогикалық институты

ПЕДАГОГТЫҢ АҚПАРАТТЫҚ КОМПЕТЕНТТІЛІГІ

Қазіргі зерттеулерде «ақпараттық мәдениет» ұғымына екі анықтама сай келеді: *мәдениеттанулық* және *ақпараттық*. Мәдениеттанулық жағынан қарағанда, ақпараттық мәдениет адамның ақпараттық қоғамдағы өмірлік әдісі ретінде, адамзаттың мәдениетін қалыптастыру үрдісінің құраушысы ретінде қарастырылады. Ал, ақпараттық жағынан қарағанда, көптеген анықтамаларда, ақпаратты іздеудің таңдаудың және талдаудың білімдер, біліктер, дағдылар жиынтығы айтылады, яғни ақпарттық қажеттіліктерді қамтамасыздандыруға бағытталған ақпараттық іскерлікке кіретіннің барлығы.

Адамның мәдениетті деңгейі тек қана іс-әрекетінде көрінеді, сондықтан жеке тұлға түрінде ақпараттық мәдениетті қалыптастыру <u>құзыреттілік (компетенттілік, біліктілік)</u> жағынан қарастырған жөн. Құзыреттілік классификация кезінде білімнің пәндік мазмұнына кіретін *кілттік компетенцияларды* белгілеуге болады: саясаттық және әлеуметтік; көпмәдениетті қоғамдағы өмірдің компетенциялары; тұрақты өзіндік білімдік әрекеттерін қалыптастырумен байланысқан компетенциялар.

Ақпараттық қоғаммен байланысқан компетенциялар, оларды ***ақпараттық компетенция*** деп атайық. Ол әр түрлі қайнар көздерден түсетін, әр түрлі мазмұнды мағынасы бар және әр түрлі көрсету формалары бар ақпаратпен қамтамасыздандырады.

Ақпараттық компетенциялардың құрамды компоненті ретінде АКТ-компетенцияны аламыз (ақпараттық-коммуникационды технологиялар), оны оқу және практикалық есептерді шешу үшін ақпараттық-коммуникационды технологиялар сферасындағы білімді, білікті, дағдыны және іскерлік әдістерін қолдануға дайындық ретінде түсінеміз. Қатысушылардың АКТ-компетенцияларын қалыптастыру қажеттілігі оқу процесінің информатизация проблемаларын және оқу іскерлігінің әртүрлі түріндегі ақпаратты-коммуникационды технологияларды қолдану, модельдеу процестерін бірінші жоспарға шығарады.

Бұл компетенттіліктің маңызды компоненттерінің бірі *ақпараттық* (информологиялық) құраушысы болады. Ол ақпаратты ұйымдастыру проблемаларымен, жеке ақпараттық кеңістікті қалыптастырумен және оның сыртқы ақпараттық кеңістікпен өзара әрекетімен байланысты. Кеңістік ұйымдық орта ретінде және ақпарат осы ортаның күйі ретінде кез-келген ғылыми пәннің зерттеуші пәндері болып табылады. Бұл жерде ақпарат түсінігімен, оның түрлері және қасиеттерімен, түрлі жүйедегі ақпараттық процестермен, оларды жүзеге асыру тәсілдерімен байланысқан сұрақтарға мән беру қажет. Берілген ақпараттық компетенттіліктің аспектісі ақпараттық мәдениеттің қалыптасуына мәдениеттанулық жақындауды бейнелейді.

Педагогтың ақпараттық деңгейін көтеру және қалыптастырудың мүмкіндіктерін ***кәсіби компетенттілік*** позициясынан қарастырамыз. Педагогтың кәсіби компетенттілігі кәсіби есептерді шешуді қамтамассыздандыратын құрал және профессионал-педагог болу критерийі болып табылады. Кәсіби компетенттілік - өзін жалпыланған жеке тұлға білімі ретінде көрсетеді, ол педагогикалық іскерліктің теориялық-әдістемелік, мәдениеттанулық, пәндік, психолого-педагогикалық, әдістемелік және технологиялық дайындығын қорытындылайды.

Компетентті педагогты дайындауда компетенттіліктің 3 түрін белгілейді: кілттік, базалық, арнайы (Адольф В.Н.). *Кілттік компетенциялар* - бұл кез-келген қазіргі маманның әлеуметтік іскерлігі үшін қажетті адамның жалпы компетенциялары. *Базалық* – бұл анықталған кәсіби облыстағы компетентіліктер. *Арнайы* – нақты педагогикалық әрекеттерді, нақты проблемаларды немесе кәсіби есептерді шешуді орындау үшін арналған компетенциялар.

Ақпараттық компетентілік кілттік компетентіліктің компоненті ретінде педагогты дайындауда АКТ қолдану негізінде адамның ақпарттық іскерлігіндегі (жинау, іздеу, сақтау, өңдеу) жалпыланған түрлерін үйренуді білдіреді.

Ақпараттық компетентілік базалық компетентіліктің компоненті ретінде педагогты дайындауда АКТ қолдану әдістерін білім үрдісінде, оқытушының кәсіби-педагогикалық іскерлігінде ақпараттық іскерлікті үйренуді білдіреді.

Ақпараттық компетентілік арнайы компетентіліктің компоненті ретінде педагогты дайындауда әртүрлі ақпараттық іскерлікті, пәндік әдістемеде АКТ құралдарын қолдануда оқытушының дайындығы қамтамассыздандыруды білдіреді.

Педагогтың ақпараттық компетенттілігін көрсетудің келесі деңгейлері бар:

- Қарапайым
- Функционалды
- Жүйелі (жеке-шығармашылық іскерлік)

Сонымен қатар, бір деңгейден екіншісіне өту АКТ-ның әркез дамуымен, оқу үрдісінде АКТ қолдану проблемалары бойынша педагогикалық ғылымның дамуымен қиынырақ болып отыр.

Информологиялық және АКТ-компоненттерінің ақпараттық компетенциялардың интеграциясы келесі үш компетенттілік негізінде жүзеге асады: *білім – есеп – іскерлік*.

Кәсіби компетенттіліктің деңгейлік моделінің құрылымында үш негізгі компонентті белгілеуге болады: *мотивациялы-бағалы, мазмұнды-операциондық, зерттеулі-рефлексивті.*

Оқу есептерін немесе кәсіби іскерліктің есептерін шешуде *компетенттіліктің мотивациялы-бағалы компонентін* қалыптастыруды қамтамассыздандыруға мүмкіндік береміз. Оқытушының есепті шешу процесінде оқушылардың іскерлігін басқару және ұйымдастыру бойынша үлгілерді көрсету *компетенттіліктің мазмұнды-операционды компонентін* қалыптастыруды қамтамассыздандыруға мүмкіндік береді. Есеп шешу бойынша студенттердің өзіндік іскерлігі *компетенттіліктің зерттеулі-рефлексивті компонетін* қалыптастырады.

Оқу есептерін шешуде және іскерліктің үлгілерін көрсету үрдісінде құрастыру есептерінен модельдеу есептеріне өтуді, содан соң модельдеу және жобалау іскерлігін ұйымдастыруға өтуді жүзеге асыру керек. Есепті шешу процесіндегі құрастыру іскерлігі, құрастырудың негізгі элементтерін қолдана алуды қалыптастыруға бағытталуы керек (оқытушының білімі, ісінің үлгілері, өзіндік іскерліктің әдістері). Моделдеу және модельденетін іскерлік есептері өзіндік ақпараттық-оқу кеңістігін модельдеуге бағытталады. Оқытушының жобалау іскерлігі студенттердің ақпараттық-оқу кеңістігін қалыптастыру тәсілдерін жобалауға бағытталады. Кәсіби компетентіліктің барлық үш түрін қалыптастыруда «*білім – есеп – іскерлік»* үштігін қолдану, ақпараттық компетенциялардың басқа компетентіліктің компоненттеріне ықпалын жоғарылатуға мүмкіндік береді.

Ақпараттық компетенттіліктің барлық үш түрін бір уақытта ұғына білу үрдісін (кілттік, базалық, арнайы) ұйымдастыру қиын.

Берілген мәселенің мәнділігі педагогтардың біліктілігін жоғарылату үрдісінде. Кәсіби іскерліктің басқа сферасындағы компетентіліктің жоғары деңгейінің бар болуы педагогтардың ақпарттық компетенттілігін әр түрлі бағыттарда ұғынуға мүмкіндік береді.

ӘДЕБИЕТТЕР

1. Халықова Қ.З. Информатиканы оқыту әдістемесі. Алматы.:Білім, 2000.
2. Информатика и образование. Научно-методический журнал. 2003, №7. с.120.
3. Лапчик М.П. Методика преподавания информатики: Учебное пособие для студентов педвузов. М.: Академия. 2001.
4. Информатика и образование. Научно-методический журнал. 2006, №1.

Богданова Т.В., магистрант
Костанайский государственный педагогический институт

КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ ПОДХОД КАК ТЕОРЕТИЧЕСКАЯ ОСНОВА РАЗВИТИЯ ИНОЯЗЫЧНОГО ПОТЕНЦИАЛА БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ

Для педагогики высшей школы особенно значимым является проектирование образовательного процесса с помощью культурологического подхода как методологической основы личностно-ориентированного образования, способствующего «восхождению человека к общечеловеческим ценностям» через культурные функции образования (гуманитарную, культуро-